

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Antonini Diana Panormitani, Cler. Reg. & S. Officij
in Regno Sicil. Consultoris, Practicæ Resolutiones
Lectissimorum Casuum**

Diana, Antonino

Antverpiæ, 1645

Consuetudo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41753

pro ipso orent, non est illicitum. p.6.
tr.7.ref.37.

Consilium.

1 **Q**uando quis decreuit committere graue aliquod peccatum, licet ei suadere minus, dummodò tamen nullum creetur damnum seu corporale seu spiritale alicui tertio: vt si velit auferre 100 à Petro, non possum suadere vt potiùs auferat 50. à Paulo, nisi per se antè dubitabat, vtrius res vellet auferre. Vasq. & alij 12.p.3 tr.5 ref.37.

2 Quando agitur de minori malo inferendo eidem personæ, non tantum potest quis suadere minus, sed etiam ad illud cooperari, quando aliàs esset inferendum maius: nam tunc Dominus non potest quoad hoc esse rationabiliter inuitus. Hoc tamen solum habet locum quoad bona, quorum dominium habetur, non autem cum agitur de auferendis bonis vitæ, vel corporis; nam in his non potest præsumi rationabilis voluntas Domini. Vasq. & alij 3.p.5 tr.7.ref.19.

Consuetudo.

1 **R**ationabilis consuetudo est, quod seclusâ lege cui repugnat, nihil

continet deformitatis. Sanch. & alij. Et in dubio præsumenda est rationalis nisi ipsa sit à lege reprobata. Suar. & alij. Vnde in materiâ etiam præcedenti potest obtinere, quamvis minùs dignum præponat digniori, si ex aliqua causâ id fiat. Menoch. & alij. p. 6. *tr. res. 1. & 29.*

2 Ad consuetudinem legitimè præscriptam decennium sufficit. Castrop. & alij. Contra leges tamen canonice probabiliùs requiruntur 40. anni. Less. & alij 18. Et hæc siue inter præsentis, siue inter absentes. Suar. & alij 4. & æqualiter quoad internum forum, vel externum. Sed tempus illud per vnicũ etiam actum interrumpitur. Idemque quoad omnia est vt posterior consuetudo abroget priorem. Castrop. & alij 6. *ibid. res. 2. 3. 5. 4. 27.*

3 Ad consuetudinem legitimam requiruntur actus voluntarij, & consequenter non ex errore, aut coactione. Granad. & alij. Item vt fiant ex intentione inducendi obligationem. Bellarm. & alii. Quod colligitur 1. si sint difficiles, & tamen communiter à populo fiant. 2. si populus offendatur, dum non fiunt. 3. si puniantur non seruantes cõ-
suetu-

suetudinem. 4. si eius materia multum
conferat Reipub. Suar. & alij 3. Non ta-
men requiruntur vlli actus iudiciales,
quibus scilicet secundum consuetudi-
nem iudicetur. Suar. & alij 12. Nec re-
quiritur consensus Principis expressus,
sufficit is qui continetur in iure sta-
tuente consuetudinem posse contra
legem prevalere. Suar. & alij. Sed pro-
pter decisionem Rotæ Rom. tenendum
est, quoad leges ecclesiasticas requiri ex-
pressum consensum Papæ. *ibid. ref. 9. 10.*
11. 8. 13.

4. Consuetudinem introducere pos-
sunt qui possunt legem statuere. Hinc
debet esse communitatis. Suar. & alij 3.
Et in ordine ad solos subditos: unde
non extenditur de loco ad locum; vel
de personâ ad personam, vel de casu
ad casum. Suar. & alij. Nec consuetudo
laicorum potest obligare Clericos, nisi
vel indirectè, vel interueniente consen-
su tacito superioris ecclesiastici. Syluest.
& alij. Possunt autem & mulieres con-
suetudinem legitimam introducere
quoad ea quæ ipsas solas spectarēt. V. G.
ieiunandi in Sabbatho ad honorem
B. Mariæ. Montefin. *ibid. ref. 14. 17.*
31. 16. 15.

5 In concursu consuetudo particularis præualet generali. Rota & alij. Item in clausulâ generali derogante cuius consuetudini, non comprehenditur immemorabilis. Castrop. & alij 8. Nisi esset iniqua, & irrationabilis. *ibid.* *fol.* 31. & 32.

6 Consuetudo habet vim interpretandi legem, etiam introducendo sensum aliquem cum legislatoris mente minus conuenientem. Caietan. & alij 2. Imò & abrogandi legem, quamuis hæc prohibeat omnem consuetudinem contrariam, non tamen si eam reprobet ut irrationabilem, nisi fortè mutatis circumstantiis desinat esse irrationabilis. Sanch. & alij 5. Quando autem lex consuetudinem contrariam improbat terminis generalibus intelligitur solum de præteritâ, non de futurâ. Suar. & alij. Imò quoties consuetudo præcedens est generalis, abrogatur per legem posteriorem, etsi de eâ non fiat mentio, non tamen quando est particularis alicuius loci, vel certi generis personarum: tunc enim præsumitur ignorari. Montesin. Ut verò etiam tunc sit opus clausulâ derogatoriâ consuetudinis, debet hæc esse legitimè præscripta. Castrop. & Mal.

Mas
7 P
pœn
ligat
Et c
secè
alij 4
8 V
ne n
vt Sa
beri.

1 IN
-Ic
100.
lio c
solue
trah
si m
dius
Iulic
Ioan
Iulic
petie
à la
Etur
pen
Iulic

Mascard. *ibid.* ref. 24. 21. 23. 22. 25. 26.

7 Potest consuetudo abrogare legem
pœnalem quoad pœnam, manente ob-
ligatione quoad culpam. Suar. & alij 9.

Et contrà; nisi pœna supponat intrin-
secè culpam, vt fit in censuris. Suar. &
alij 4. *ibid.* ref. 19. & 20.

8 Vni Doctore testanti de consuetudi-
ne non habetur fides in foro externo;
vt Sacra Rota: sed in interno potest ha-
beri. Granad. & alij 2. *ibid.* ref. 28.

Contractus.

1 IN Sicilia frequens est hic cōtractus.

Ioannes v.g. mense Ianuar. vendit
100. modios frumenti Petro mense Iu-
lio consignandos, quo tempore Petrus
soluet pretium, quod taxant ipsi con-
trahentes mense Ianuar. hoc modo, vt
si mense Ianuar. quo fit contractus, mo-
dius frumenti valeat 40. solidis, mense
Iulio soluantur 43. Notandum tamen,
Ioannem venditorem frumenti mense
Iulio, teneri illud dare Petro, quoties
petierit toto illo tempore intermedio
à Ianuario ad Iulium, quo tempore di-
ctum frumentum stat periculo, & ex-
pensis Ioannis venditoris. Si verò mense
Iulio Petrus non acceperit frumentum,

Ioannes